

stemmelse med Art. 38 i Statuten for den faste Domstol for mellemfolkelig Retspleje (Lovtidende 1921, A II., S. 1063), de Retskilder, som skal lægges til Grund for Voldgiftsrettens Afgørelse, og det er ligeledes bestemt, at Voldgiftsretten med begge Parter Samtykke kan træffe sin Afgørelse efter billigt Skøn i Stedet for at støtte den paa Retsgrundsaetninger.

Voldgiftsretten oprettes for hvert enkelt Tilfælde og sammensættes i Henhold til Art. 5 paa den Maade, at Dommerne vælges paa Grundlag af Fortegnelsen over Medlemmerne af den ved Haagerkonventionen af 18. Oktober 1907 (Lovtidende 1910, S. 77) om fredelig Bilæggelse af mellemfolkelige Tvistigheder skabte staaende Voldgiftsret. Hver Part udnævner to Voldgiftsdommere, af hvilke dog kun den ene maa være dens egen Statsborger; Formanden udpeges af Parterne i Forening. De nærmere Regler om Stridens Genstand, Rettergangsmaaden o. s. v. fastsættes ifølge Art. 6 i hvert enkelt Tilfælde ved en særlig Voldgiftsordning. Kan Parterne ikke i Løbet af seks Maaneder blive enige om denne, kan hver Part forlange, at den skal fastsættes af det nedenfor omhandlede staaende Forligsnævn, der i saa Tilfælde udfinder Stridens Genstand paa Grundlag af Parternes Paastande.

Efter at Tyskland nu er blevet Medlem af Folkenes Forbund, er der i Henhold til Punkt 4 i den til Traktaten hørende Slutningsprotokol i Tilfælde af Uenighed om, hvorvidt Striden skal afgøres ved Voldgift eller af den nye mellemfolkelige Domstol i Haag, givet hver af Parterne Adgang til umiddelbart at indbringe retlige Tvistigheder for denne Domstol en Maaned efter Meddelelse herom til den anden Part.

Art. 9, 2det Stk., indeholder en Regel, der svarer til en lignende Bestemmelse i de nordiske Voldgiftskonventioner. Artiklen tænker paa det Forhold, at f. Eks. Regeringen ikke kan ændre en Dom, der er afsagt af den højeste Instans. Dette udelukker imidlertid ikke, at den mellemfolkelige Domstol eller Voldgiftsret kan anse en saadan Dom for at være i Strid med Folkeretten. For at udelukke en Konflikt mellem vedkommende Stats forfatningsmæssige Bestemmelser og dens Forpligtelse til at bøje sig for den internationale Retskendelse i alle Tilfælde, foreskrives da den Udvej, at der kan tilkendes den forurettede en passende Godtgørelse paa anden Maade, f. Eks. en Erstatning i Penge i Stedet for Anerkendelsen af en Eneret, som den øverste Domstol ikke har villet indrømme.

Alle Tvistigheder af anden Art end de ovenfor nævnte skal ifølge Art. 12 paa Forlangende af en af Parterne undergives Forligsbehandling af det staaende Forligsnævn. Dette bestaar af fem Medlemmer, hvoraf hver Part udpeger to, medens Formanden udnævnes i Fællesskab. Saafremt Enighed om Valget af Formanden ikke kan tilvejebringes, skal Kongen af Sverige anmodes om at foretage denne Udnævnelse.

Art. 14—18 indeholder nærmere Regler om Forligsnævnets Virksomhed. Dets Beretning og Forslag er ikke bindende for Parterne; dog kan det henstilles til disse, indenfor en nærmere fastsat Frist at erklære, om de antager Nævnets Forslag eller ej. Som ovenfor nævnt kan ifølge den til Traktaten hørende Noteveksling hver af Parterne dog nu, efter at Tyskland er blevet Medlem af Folkeforbundet, forelægge Spørgsmaalet for Forbundsraadet til Afgørelse i Medfør af Forbundspagten Art. 15, dersom de ikke er kommet til Enighed inden Udløbet af en Maaned efter Afslutningen af Nævnets Arbejder; jfr. Bkg. Nr. 182 af 22. April 1920 (Lovtidende A. I., S. 685).

Traktaten afsluttes for ti Aar; saafremt den ikke opsiges 6 Maaneder inden Udløbet af dette Tidsrum, forbliver den i Kraft for yderligere fem Aar. Det samme gælder ogsaa senere hen, saafremt Traktaten ikke opsiges med den angivne Frist.

I den til Traktaten knyttede Slutningsprotokol og Noteveksling er der med Tysklands Optagelse i Folkeforbundet for Øje indsat forskellige allerede omtalte Bestemmelser, der, efter at Tyskland nu er optaget i Forbundet, vil træde i Kraft samtidig med Traktaten. Endvidere udtales, at Traktatens enkelte Bestemmelser i Tvivlstilfælde skal fortolkes til Gunst for Anvendelsen af Grundsætningen om voldgiftsmæssig Afgørelse af Tvistigheder, hvad der yderligere i høj Grad styrker Traktatens Betydning for den fredelige Løsning af opstaaende Tvistigheder.

Et særligt Spørgsmaal er det, hvorvidt en saadan Traktats Bestemmelser ogsaa finder Anvendelse mellem Parterne, naar Striden ikke bestaar mellem dem alene, men tillige omfatter andre Stater. Der maa igen sondres mellem forskellige Tilfælde:

Som Hovedregel opstiller Slutningsprotokollens 3die Punkt, at den Kendsgerning, at tredje Stater er delagtige i en Tvistighed, ikke udelukker Traktatens Anvendelse. De kontraherende Parter vil i givet Tilfælde virke for at foranledige, at de paagældende tredje Stater slutter sig til Voldgifts- eller Forligsbehandlingen. For